

XXIX. PHẨM NHIẾP THỌ

01

Lúc bấy giờ, trong hội, trời Đế Thích v.v... Thiên chúng Phạm Thiên Vương v.v... trong cõi Dục, chư Thiên và Y-xá-na Thần Tiên Thiên nữ trong cõi Sắc, cùng lúc lớn tiếng xưng lên ba lần: Hay thay! Hay thay! Tôn giả Thiện Hiện nương thân lực Phật, lấy Phật làm chỗ nương, khéo vì trời người thế gian chúng tôi mà phân biệt, khai thị chánh pháp vi diệu, đó là Bát-nhã-ba-la-mật-đa. Nếu có Bồ-tát đối với Bát-nhã-ba-la-mật-đa này có khả năng làm như nói không xa lìa thì chúng tôi đối với vị ấy cung kính phụng sự như Phật, như vậy, trong giáo pháp thâm thâm Bát-nhã-ba-la-mật-đa không có pháp có thể nắm bắt được. Đó là, trong pháp này:

Không có sắc có thể nắm bắt được, không có thọ, tưởng, hành, thức có thể nắm bắt được.

Không có nhãn xúc có thể nắm bắt được, không có nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xúc có thể nắm bắt được.

Không có sắc xúc có thể nắm bắt được, không có thanh, hương, vị, xúc, pháp xúc có thể nắm bắt được.

Không có nhãn giới có thể nắm bắt được, không có sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra có thể nắm bắt được.

Không có nhĩ giới có thể nắm bắt được, không có thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra có thể nắm bắt được.

Không có tỷ giới có thể nắm bắt được, không có hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra có thể nắm bắt được.

Không có thiệt giới có thể nắm bắt được, không có vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra có thể nắm bắt được.

Không có thân giới có thể nắm bắt được, không có xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra có thể nắm bắt được.

Không có ý giới có thể nắm bắt được, không có pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra có thể nắm bắt được.

Không có địa giới có thể nắm bắt được, không có thủy, hỏa, phong, không, thức giới có thể nắm bắt được.

Không có Thánh đế khổ có thể nắm bắt được, không có thánh đế tập, diệt, đạo có thể nắm bắt được.

Không có vô minh có thể nắm bắt được, không có hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não có thể nắm bắt được.

Không có cái không nội có thể nắm bắt được, không có cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thẳng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh có thể nắm bắt được.

Không có chơn như có thể nắm bắt được, không có pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì có thể nắm bắt được.

Không có bố thí Ba-la-mật-đa có thể nắm bắt được, không có tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa có thể nắm bắt được.

Không có bốn tịnh lực có thể nắm bắt được, không có bốn vô lượng, bốn định vô sắc có thể nắm bắt được.

Không có tám giải thoát có thể nắm bắt được, không có tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ có thể nắm bắt được.

Không có bốn niệm trụ có thể nắm bắt được, không có bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo có thể nắm bắt được.

Không có pháp môn giải thoát không có thể nắm bắt được, không có pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện có thể nắm bắt được.

Không có năm loại mắt có thể nắm bắt được, không có sáu phép thần thông có thể nắm bắt được.

Không có mười lực của Phật có thể nắm bắt được, không có bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng có thể nắm bắt được.

Không có pháp không quên mất có thể nắm bắt được, không có tánh luôn luôn xả có thể nắm bắt được.

Không có trí nhất thiết có thể nắm bắt được, không có trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng có thể nắm bắt được.

Không có tất cả pháp môn Đà-la-ni có thể nắm bắt được, không có tất cả pháp môn Tam-ma-địa có thể nắm bắt được.

Không có Dự-lưu có thể nắm bắt được, không có Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán có thể nắm bắt được.

Không có Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả có thể nắm bắt được, không có Nhất-lai hướng, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả có thể nắm bắt được.

Không có Độc-giác có thể nắm bắt được, không có Độc-giác hướng, Độc-giác quả có thể nắm bắt được.

Không có đại Bồ-tát có thể nắm bắt được, không có Tam-miêu-tam Phật-đà có thể nắm bắt được.

Không có pháp của đại Bồ-tát có thể nắm bắt được, không có quả vị giác ngộ cao tột có thể nắm bắt được.

Không có Thanh-văn thừa có thể nắm bắt được, không có Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa có thể nắm bắt được.

Tuy không có các pháp như vậy có thể nắm bắt được nhưng có đặt bày ra giáo pháp ba thừa, đó là giáo pháp của Thanh-văn, Độc-giác, Vô-thượng.

Lúc bấy giờ, Phật bảo chư Thiên Tiên v.v...: Đúng vậy! Đúng vậy! Như các ông đã nói, ở trong giáo pháp thậm thâm Bát-nhã-ba-la-mật-đa này, tuy không có các pháp sắc v.v... có thể nắm bắt được nhưng có đặt bày ra giáo pháp của ba thừa. Nếu có Bồ-tát đối với Bát-nhã-ba-la-mật-đa này lấy vô sở đắc làm phương tiện, có khả năng nói như làm không lìa nhau, thì Thiên Tiên các người đối với Bồ-tát ấy, nên cung kính phụng sự như Như Lai. Các người nên biết:

Chẳng phải ngay nơi bố thí Ba-la-mật-đa có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa bố thí Ba-la-mật-đa có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi cái không nội có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa cái không nội có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tận mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh có

thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa cái không ngoại cho đến cái không không tánh tự tánh có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi chơn như có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa chơn như có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đôi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa pháp giới cho đến cảnh giới bất tư nghì có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Thánh đế khô có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Thánh đế khô có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Thánh đế tập, diệt, đạo có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa Thánh đế tập, diệt, đạo có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi bốn tịnh lự có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa bốn tịnh lự có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi bốn vô lượng, bốn định vô sắc có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa bốn vô lượng, bốn định vô sắc có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi tám giải thoát có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa tám giải thoát có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi bốn niệm trụ có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa bốn niệm trụ có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp môn giải thoát không có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa pháp môn giải thoát không có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi năm loại mắt có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa năm loại mắt có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi sáu phép thần thông có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa sáu phép thần thông có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi mười lực của Phật có thể đắc Như Lai, chẳng phải lìa mười lực của Phật có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại

hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng có thể đắc Như Lai, chẳng phải là bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp không quên mất có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp không quên mất có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tánh luôn luôn xả có thể đắc Như Lai, chẳng phải là tánh luôn luôn xả có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi trí nhất thiết có thể đắc Như Lai, chẳng phải là trí nhất thiết có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng có thể đắc Như Lai, chẳng phải là trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi tất cả pháp môn Đà-la-ni có thể đắc Như Lai, chẳng phải là tất cả pháp môn Đà-la-ni có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi tất cả pháp môn Tam-ma-địa có thể đắc Như Lai, chẳng phải là tất cả pháp môn Tam-ma-địa có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Dự-lưu có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Dự-lưu có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Nhất-lai hướng, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Nhất-lai hướng cho đến A-la-hán quả có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Độc-giác có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Độc-giác có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Độc-giác hướng, Độc-giác quả có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Độc-giác hướng, Độc-giác quả có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi đại Bồ-tát có thể đắc Như Lai, chẳng phải là đại Bồ-tát có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi Tam-miệu-tam Phật-đà có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Tam-miệu-tam Phật-đà có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi pháp của đại Bồ-tát có thể đắc Như Lai, chẳng phải là pháp của đại Bồ-tát có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi quả vị giác ngộ cao tột có thể đắc Như Lai, chẳng phải là quả vị giác ngộ cao tột có thể đắc Như Lai.

Chẳng phải ngay nơi Thanh-văn thừa có thể đắc Như Lai, chẳng phải là Thanh-văn thừa có thể đắc Như Lai; chẳng phải ngay nơi

Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa có thể đắc Như Lai, chẳng phải lia
Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa có thể đắc Như Lai.

Chư Thiên Tiên! Các người nên biết: Nếu đại Bồ-tát lấy vô sở
đắc làm phương tiện, thì đối với tất cả pháp luôn luôn chuyên cần tu
học. Đó là:

Học bồ thí Ba-la-mật-đa, học tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh
lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Học cái không nội, học cái không ngoại, cái không nội ngoại,
cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu
vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái
không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái
không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái
không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự
tánh, cái không không tánh tự tánh.

Học chơn như, học pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng,
tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp,
thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì.

Học chư Thánh đế.

Học bốn tịnh lự, học bốn vô lượng, bốn định vô sắc.

Học tám giải thoát, học tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười
biến xứ.

Học bốn niệm trụ, học bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn,
năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo.

Học pháp môn giải thoát không, học pháp môn giải thoát vô
tướng, vô nguyện.

Học năm loại mắt, học sáu phép thần thông.

Học mười lực của Phật, học bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết
thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng.

Học pháp không quên mất, học tánh luôn luôn xả.

Học trí nhất thiết, học trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng.

Học tất cả pháp môn Đà-la-ni, học tất cả pháp môn Tam-ma-
địa.

Học Dự-lưu, học Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán.

Học Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả, Nhất-lai hướng, Nhất-lai
quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả.

Học Độc-giác, học Độc-giác hướng, Độc-giác quả.

Học đại Bồ-tát, học Tam-miêu-tam Phật-đà.

Học pháp của đại Bồ-tát, học quả vị giác ngộ cao tột.

Học Thanh-văn thừa, học Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa.

Đại Bồ-tát học như vậy nên đối với Bát-nhã-ba-la-mật-đa luôn luôn chuyên nhất tu hành không xao lãng. Vì vậy nên các người đối với Bồ-tát ấy phải nên cung kính, phụng sự giống như Như Lai. Các ông nên biết, thuở xưa, thời đức Nhiên Đăng Như Lai, Ứng Chánh Đẳng Giác xuất hiện ở thế gian, ở đầu ngã tư đường, trong thành Chúng hoa, thấy Phật Nhiên Đăng, ta trải năm cành hoa và xoa tóc trên bìn, cầu nghe pháp vô thượng. Nhờ lấy vô sở đắc làm phương tiện, nên được:

Chẳng lìa bỏ thí Ba-la-mật-đa, chẳng lìa tịnh giới Ba-la-mật-đa, chẳng lìa an nhẫn Ba-la-mật-đa, chẳng lìa tinh tấn Ba-la-mật-đa, chẳng lìa tịnh lự Ba-la-mật-đa, chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Chẳng lìa cái không nội, chẳng lìa cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đôi khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh.

Chẳng lìa chơn như, chẳng lìa pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đôi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì.

Chẳng lìa chư Thánh đế.

Chẳng lìa bốn tịnh lự, chẳng lìa bốn vô lượng, bốn định vô sắc.

Chẳng lìa tám giải thoát, chẳng lìa tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ.

Chẳng lìa bốn niệm trụ, chẳng lìa bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo.

Chẳng lìa pháp môn giải thoát không, chẳng lìa pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện.

Chẳng lìa năm loại mắt, chẳng lìa sáu phép thần thông.

Chẳng lìa mười lực của Phật, chẳng lìa bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng.

Chẳng lìa pháp không quên mất, chẳng lìa tánh luôn luôn xả.

Chẳng lìa trí nhất thiết, chẳng lìa trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng.

Chẳng lìa tất cả pháp môn Đà-la-ni, chẳng lìa tất cả pháp môn Tam-ma-địa.

Chẳng lìa vô lượng Phật Pháp khác.

Khi ấy, Phật Nhiên Đăng liền thọ ký cho ta đắc quả vị giác ngộ cao tột, nói rằng: Thiện nam tử! Vào đời vị lai, trải qua một vô số đại kiếp, ở trong hiền kiếp thế giới này, người sẽ đắc thành quả Phật, hiệu là Năng Tịch Như Lai, Ứng Chưởng Đăng Giác, Minh Hành Viên Mãn, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Trượng Phu, Điều Ngự Sĩ, Thiên Nhơn Sư, Phật, Bạc-già-phạm.

Khi ấy, chư Thiên Tiên v.v... bạch Phật: Bạch Thế Tôn! Bát-nhã-ba-la-mật-đa như vậy rất là hy hữu, khiến các chúng đại Bồ-tát nhanh chóng có thể nhiếp thủ trí nhất thiết trí, vì lấy vô sở đắc làm phương tiện. Đó là:

Đối với sắc, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với thọ, tưởng, hành, thức, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với nhãn xứ, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với sắc xứ, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với nhãn giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sanh ra, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với nhĩ giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sanh ra, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với tỷ giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sanh ra, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với thiệt giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sanh ra, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với thân giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sanh ra, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với ý giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sanh ra, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với địa giới, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với thủy, hỏa, phong, không, thức giới, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với Thánh đế khổ, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với thánh đế tập, diệt, đạo, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với vô minh, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với cái không nội, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với cái không ngoại, cái không nội ngoại, cái không không, cái không lớn, cái không thắng nghĩa, cái không hữu vi, cái không vô vi, cái không rốt ráo, cái không không biên giới, cái không tản mạn, cái không không đối khác, cái không bản tánh, cái không tự tướng, cái không cộng tướng, cái không tất cả pháp, cái không chẳng thể nắm bắt được, cái không không tánh, cái không tự tánh, cái không không tánh tự tánh, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với chơn như, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với pháp giới, pháp tánh, tánh chẳng hư vọng, tánh chẳng đối khác, tánh bình đẳng, tánh ly sanh, định pháp, trụ pháp, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới bất tư nghì, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với bố thí Ba-la-mật-đa, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với bốn tịnh lực, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với bốn vô lượng, bốn định vô sắc, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với tám giải thoát, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với tám thắng xứ, chín định thứ đệ, mười biến xứ, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với bốn niệm trụ, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với pháp môn giải thoát không chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện; đối với pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với năm loại mắt, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với sáu phép thần thông, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với mười lực của Phật, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với pháp không quên mất, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với tánh luôn luôn xả, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với trí nhất thiết, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với tất cả pháp môn Đà-la-ni, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với tất cả pháp môn Tam-ma-địa, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với Dự-lưu, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với Nhất-lai, Bất-hoàn, A-la-hán, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với Dự-lưu hướng, Dự-lưu quả, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với Nhất-lai hướng, Nhất-lai quả, Bất-hoàn hướng, Bất-hoàn quả, A-la-hán hướng, A-la-hán quả, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với Độc-giác, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với Độc-giác hướng, Độc-giác quả, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với đại Bồ-tát, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với Tam-miệu-tam Phật-đà, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với pháp của đại Bồ-tát, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với quả vị giác ngộ cao tột, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Đối với Thanh-văn thừa, chẳng thủ chẳng xả làm phương tiện; đối với Độc-giác thừa, Vô-thượng thừa, chẳng thủ, chẳng xả làm phương tiện.

Quyển Thứ 99

HẾT